

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Daniely Zemanové a soudců Zdeňka Kühna a Miloslava Výborného v právní věci žalobce: **D. P.**, zast. Mgr. Danielem Muchou, advokátem se sídlem U soudu 363/10, Liberec, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 1. 7. 2014, čj. MV-143385-5/SO/sen-2013, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, ze dne 16. 6. 2015, čj. 59 A 62/2014-52,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.
Vymezení věci

[1] Rozhodnutím Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 3. 9. 2013, č. j. OAM-187-15/ZR-2013, bylo žalobci výrokem I. zrušeno povolení k přechodnému pobytu dle § 87f odst. 1, § 87e odst. 1 a § 87d odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“); výrokem II. byla

žalobci dle § 87d odst. 3 téhož zákona stanovena lhůta k vycestování z území 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

[2] K odvolání žalobce žalovaná v záhlaví označeným rozhodnutím změnila výrok I. rozhodnutí správního orgánu prvního stupně tak, že se žalobci přechodný pobyt na území České republiky dle shora citovaných ustanovení ukončuje. V odůvodnění svého rozhodnutí žalovaná uvedla, že žalobce závažným způsobem narušuje veřejný pořádek, a to opakovaným páčáním trestné činnosti. Odkázala přitom na rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 1. 10. 2012, sp. zn. 6 T 202/2012, kterým byl žalobce odsouzen pro zločin týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1 a 2 písm. d) zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, a přečin nebezpečného vyhrožování podle § 353 odst. 1, odst. 2 písm. b) tohoto zákona, jichž se žalobce dopustil proti své současné družce A. P., s níž má syny D. a C.. Žalovaná dále poukázala na rozsudek Městského soudu v Brně ze dne 18. 10. 2000, sp. zn. 5 T 263/2000, jímž byl žalobce odsouzen pro trestné činy maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. c) zákona č. 140/1961 Sb., trestního zákona a neoprávněné užívání cizí věci podle § 249 odst. 1 téhož zákona (žalovaná nesprávně uvádí ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 224 odst. 1, odst. 2). Konstatovala také, že žalobce byl v minulosti z území České republiky soudně vyhoštěn. Skutečnost, že žalobce byl z výkonu trestu uloženého rozsudkem sp. zn. 6 T 202/2012 podmíněně propuštěn, jakož i sdělení Městského úřadu v Železném Brodě ze dne 7. 8. 2013 a 25. 9. 2013, dle něhož žalobce se svou družkou pracují na vytvoření vhodných podmínek pro převzetí nezletilého C. dočasně umístěného v Klokánku do své péče, stejně jako přímluvný dopis žalobcovy družky poukazující na jejich lepší se rodinnou situaci, ještě nesvědčí o tom, „že odsouzený [žalobce] vedl řádný život, či využil šance dané mu v podobě podmíněného propuštění.“ K otázce zásahu do žalobcova soukromého a rodinného života žalovaná uvedla, že žalobce má na území České republiky manželku, která je občankou České republiky, tu však po příjezdu do České republiky opustil. Od roku 2009 pak opakovaně napadal svou družku (a to i v přítomnosti jejich nezletilých dcer), které vyhrožoval zabitím v době, kdy byla těhotná (za uvedená jednání byl odsouzen shora citovaným rozsudkem sp. zn. 6 T 202/2012). Vzhledem k povaze žalobcova vědomého protiprávního jednání proto v daném případě převážil veřejný zájem na ochraně před porušováním právních norem před žalobcovým zájmem na ochraně jeho rodinných vztahů. Žalovaná v kontextu tzv. cizineckého práva připomenula též směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 2004/38/ES, navazující judikaturu Soudního dvora Evropské unie a také judikaturu Nejvyššího správního soudu.

[3] Žalobu proti tomuto rozhodnutí Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci (dále jen „krajský soud“), v záhlaví označeným rozsudkem zamítl. V odůvodnění nejprve zopakoval závěry učiněné v obou stupních správního řízení; s těmito závěry se ztotožnil, neboť namítanou nepřiměřeností zásahu do žalobcova soukromého a rodinného života se správní orgán prvního stupně i žalovaná „řádne zabýval[y] a poměřoval[y] veřejný zájem spočívající v ochraně veřejného pořádku s právem žalobce na soukromý a rodinný život“. Krajský soud vysvětlil, že „nezpochybňuje právo žalobce na rodinný život, toto právo však nemůže být právem absolutním, kterému bude nutno vždy ustoupit při zvažování odepření vstupu cizince na území České republiky, povolení jeho pobytu na tomto území apod. Specifické okolnosti daného případu, kdy jednání žalobce bylo dlouhodobě natolik excesivní právě vůči družce A. P., s níž sdílel společnou domácnost, dle soudu odůvodňuje prosazování zájmu na dodržování veřejného pořádku opatřením takové intenzity, jakou představuje ukončení přechodného pobytu žalobce, který mu byl navíc udělen za účelem sloučení rodiny s T. D., ženou, s níž žalobce fakticky

pokračování

nežije. Skutečnost, že byl žalobce z výkonu trestu podmíněčně propuštěn a jeho družka v průběhu správního řízení uváděla, že po návratu žalobce z vězení je jejich rodinná situace harmonická a žalobce se aktivně podílí na výchově společných dětí, nemůže dle soudu tyto závěry zvrátit. Je třeba zdůraznit, že žalobce si zásah do svého soukromého a rodinného života způsobil sám svým závažným protiprávním jednáním právě vůči své družce. Týrání osoby žijící ve společné domácnosti se žalobce navíc dopouštěl prakticky po celou dobu společného soužití se svou družkou a nebezpečného vybrožování se vůči ní dopustil v době, kdy byla těhotná s jejich mladším synem.“ Krajský soud dále uvedl, proč nevyhověl důkazním návrhům žalobce na výslech jeho družky a na vyžádání zpráv od orgánu sociálně-právní ochrany dětí v Železném Brodě.

II.

Argumenty kasační stížnosti

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) v kasační stížnosti proti tomuto rozsudku namítl, že správní orgány nedostatečně zohlednily zásah do lidských práv stěžovatele a jeho dětí. Jejich argumentace je naopak „v rozporu s právy dítěte na výchovu a výživu otcem, výkonu jeho rodičovské odpovědnosti dle mezinárodních smluv listiny základních práv a svobod a zejména se zákonem o rodině, ale i s obecnými zásadami zákona o pobytu cizinců, a to zejména se zásadou přiměřenosti dle § 174a“ (přesně citováno). Krajský soud se též dopustil porušení stěžovatelova práva na spravedlivý proces, neboť neprovedl důkaz výslechem A. P. a nevyžádal si aktuální zprávy orgánů sociálně-právní ochrany dětí, což mělo vliv na hodnocení přiměřenosti zásahu do stěžovatelova soukromého a rodinného života. Dle stěžovatele „není možno nadřadit veřejný zájem spočívající v ochraně veřejného pořádku, k jehož zajištění má každý suverénní stát své mechanismy, nad zásah do jeho soukromého a rodinného života zejména ve vztahu k zásadě přiměřenosti.“ Stěžovatel dále namítl, že se krajský soud nezabýval jím tvrzenou nezákonností rozhodnutí správních orgánů spočívající „v účelovém výkladu zákona [o] pobytu cizinců, porušení správních předpisů chránících práva účastníků, v diskriminační aplikaci právních předpisů, nepřezkoumatelnosti, opomenutí zásady přiměřenosti dle § 174a zákona o pobytu cizinců, nesprávnosti správního uvážení v rámci rozhodování, nesprávném hodnocení důkazů a porušení předpisů v dokazování ve správním řízení a zejména zásahu do lidských [...] práv a práv na ochranu rodiny.“

[5] Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[6] Žalovaný vyjádření ke kasační stížnosti nepodal.

III.

Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[7] Nejvyšší správní soud nenalezl žádné formální vady či překážky projednatelnosti kasační stížnosti, a proto přezkoumal v záhlaví označený rozsudek krajského soudu v rozsahu a v rámci kasační stížností uplatněných důvodů. Ověřil přitom, zda napadené rozhodnutí či řízení jeho vydání předcházející netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.)].

[8] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu, přičemž i s přihlédnutím ke své dřívější judikatuře konstatuje, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný, jak posoudil pro věc podstatné skutečnosti (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud přitom neshledal, že by v napadeném rozhodnutí krajského soudu absentoval některý z výše uvedených požadavků.

[9] Stěžovatel namítl nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, neboť se v něm krajský soud dle jeho názoru nevypořádal s námitkami nezákonnosti a nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správních orgánů, jakož i údajným porušením procesních předpisů upravujících dokazování ve správním řízení. Nejvyšší správní soud v této souvislosti poznamenává, že stěžovatel v žalobě žádné konkrétní skutečnosti nasvědčující účelovému výkladu ustanovení zákona o pobytu cizinců, porušení jeho účastenských práv v průběhu správního řízení, nepřezkoumatelnosti správních rozhodnutí či diskriminační aplikace právních předpisů netvrdil a nelze proto krajskému soudu absenci odůvodnění ve vztahu k těmto nespecifikovaným výhradám vytýkat. Stěžovatelova žalobní argumentace se vztahovala pouze k tvrzenému porušení zásady přiměřenosti zásahu do jeho soukromého a rodinného života a k porušení jeho základních práv. Krajský soud v rozsudku přehledně popsal rozhodný skutkový stav a s uvedenými žalobními námitkami se řádně a srozumitelně vypořádal. K obdobnému závěru přitom Nejvyšší správní soud dospěl i ve vztahu k oběma správním rozhodnutím. Správní orgány obou stupňů se v souvislosti s otázkou přiměřenosti dle § 174a zákona o pobytu cizinců zabývaly nejenom závažností stěžovatelova protiprávního jednání, nýbrž hodnotily i další kritéria relevantní pro nyní projednávanou věc jako rodinné vazby stěžovatele a délku jeho pobytu na území České republiky.

[10] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani námitce, dle které je ukončení povolení k přechodnému pobytu stěžovatele v rozporu s právy dítěte na výchovu a výživu otcem, výkonem jeho rodičovské odpovědnosti a zásadou přiměřenosti dle § 174a zákona o pobytu cizinců.

[11] S možností pobytu dítěte a rodiče ve dvou odlišných státech v obecné rovině počítá i Úmluva o právech dítěte (č. 104/1991 Sb.), jejíž čl. 10 odst. 2 v této souvislosti požaduje pouze umožnění pravidelného osobního kontaktu. Samotné ukončení stěžovatelova přechodného pobytu na území České republiky proto bez dalšího nepřipustný zásah do jeho práv, resp. práv jeho dětí, nepředstavuje. Zásadní je otázka přiměřenosti takového zásahu, jíž se správní orgány zabývaly poměrně obsírně. Jádrem jejich argumentace přitom byla skutečnost, že stěžovatel se trestné činnosti popsané ve shora citovaném rozsudku sp. zn. 6 T 202/2012, tj. týrání osoby žijící ve společném obydlí a nebezpečného vyhrožování, dopustil právě vůči rodině (konkrétně své družce, a to i v době, kdy byla těhotná s jejich mladším synem, a dokonce i před zraky jejich dětí), s níž nyní zásah do soukromého a rodinného života spojuje. Uvedené trestné činnosti se – jak uvedl správní orgán prvního stupně na základě jím zjištěného skutkového stavu – stěžovatel dopouštěl prakticky po celou dobu platnosti povolení k přechodnému pobytu. Již tento fakt z pohledu přiměřenosti předmětného zásahu podstatně snižuje pozitivní význam délky trvání tohoto pobytu pro stěžovatele i jeho rodinu. Nejvyšší správní soud se přitom na základě uvedených skutečností ztotožnil se závěrem správních orgánů i krajského soudu, dle nichž ukončení

pokračování

stěžovatelova přechodného pobytu nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života nepředstavuje. Podstatou testování přiměřenosti je poměřování, kdy na jedné straně v nyní projednávané věci stojí veřejný zájem na ochraně před pácháním trestné činnosti a na straně druhé stěžovatelův zájem na ochraně soukromého a rodinného života. Ten však významně oslabuje fakt, že sám stěžovatel svůj rodinný život dlouhodobě svou trestnou činností destruoval; zájem na ochraně veřejného pořádku proto v nyní posuzovaném případě nutně převažuje.

[12] Nedůvodná je i námitka, dle níž krajský soud pochybil, pokud neprovedl důkaz výslechem A. P. a nevyžádal si aktuální zprávy orgánů sociálně-právní ochrany dětí.

[13] Krajský soud zamítl návrh na provedení výsledku stěžovatelovy družky s tím, že ho považoval vzhledem k charakteru trestné činnosti, v níž je spatřováno ohrožení zájmu společnosti, pro své rozhodnutí za nadbytečný. S tímto hodnocením se Nejvyšší správní soud ztotožnil. Rozhodné skutkové okolnosti případu spolehlivě prokazovaly listiny založené ve spise (především shora citované trestní rozsudky). Správní spis přitom obsahoval i relevantní zprávy orgánů sociálně-právní ochrany dětí, krajský soud se vypořádal s jejich vlivem na celkové posouzení věci. Stěžovatelem uplatněná námitka absence spravedlivého procesu pro opomenutí důkazů krajskému soudu nabízených mohla by mít relevanci jen v případě, že by odmítnutí navrhovaných důkazů krajský soud buď neodůvodnil či jej odůvodnil zcela nedostatečně, nesrozumitelně či v rozporu se skutečnou potřebou tyto důkazy provést. V projednávané věci k tomu nedošlo.

[14] S kasační stížností spojil stěžovatel návrh na přiznání jejího odkladného účinku a žádost o osvobození od soudních poplatků. O těchto návrzích nebylo však třeba zvláštními usneseními rozhodovat, neboť o kasační stížnosti bylo rozhodnuto bez prodlev a o osvobození od soudních poplatků rozhodl již krajský soud usnesením ze dne 28. 8. 2014, čj. 59 A 62/2014-17. Přiznané osvobození se vztahuje i na řízení o kasační stížnosti (§ 36 odst. 3 věta poslední s. ř. s.).

IV. Závěr a náklady řízení

[15] Nejvyšší správní soud dospěl na základě výše uvedených skutečností k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[16] Vzhledem k tomu, že stěžovatel neměl ve věci úspěch a žalované nevznikly náklady nad rámec jeho úřední činnosti, nemá ani jeden z nich dle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. srpna 2015

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu